

Natjecanje – izložba učenika osnovnih i srednjih škola iz područja vizualnih umjetnosti i dizajna – LIK 2025./2026.

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA – IZLOŽBE
Kategorija Likovna umjetnost, učenici od 1. do 4. razreda gimnazije

UPUTE I ZADATAK ZA UČENIKE

2. veljače 2026.

Draga/i učenice/če!

Pred tobom je prezentacija s uputama i likovnim zadatkom, a sastoji se od sljedećih podataka:

- uvodne napomene
- motivacijski tekst (pojašnjenje teme)
- prikaz koraka rada i preporučeno vrijeme
- detaljno pojašnjenje i smjernice za svaki pojedini korak
- upute za spremanje rada
- sastavnice za vrednovanje.

Pažljivo pročitaj sadržaj prezentacije, poštujući redoslijed slajdova i smjernice.

Želimo ti puno uspjeha!

Uvodne napomene

- Vrijeme za izvršavanje zadatka obuhvaća 3 sunčana sata: **od 13:00 do 16:00 sati**.
- Tijekom Natjecanja – izložbe dopuštene su (i preporučene) stanke od najviše 10 minuta nakon svakoga punog sata – do 2 stanke.
- Pomoć dežurnoga nastavnika možeš zatražiti samo u slučaju tehničkih ili sličnih poteškoća koje nisu izravno vezane uz sadržaj zadatka.
- Na sljedećem slajdu pročitaj uvodni, motivacijski tekst s pojašnjenjem teme zadatka.
- Tema je Natjecanja – izložbe: *S one strane vidljivoga – Izvan kontrole razuma*

Tema Natjecanja – izložbe:

S ONE STRANE VIDLJIVOGA – *Izvan kontrole razuma*

Umjetnička djela često skrivaju više značenja – narativa koje autor nije izrekao izravno, već ih je utkao u formu, a otkrivaju se tek pažljivim promatranjem i čitanjem. Nadrealizam je upravo pokret koji istražuje takvu višeznačnost: spaja logično i iracionalno, svakodnevno i fantastično, potičući slobodan tok misli i dopuštajući da se skrivene emocije i simboli pojave na površini.

Potaknuti učenjem Sigmunda Freuda, utemeljitelja psihoanalize, i njegovim poimanjem nesvjesnoga, koje usmjerava čovjekovo ponašanje, nadrealisti su težili spontanom bilježenju potisnutih misli, snova i podsvjesnih doživljaja bez kontrole razuma. Neobični motivi, neočekivani spojevi i iskrivljene forme pozivaju promatrača na različita tumačenja i osobne refleksije, potičući istodobno i izražavanje vlastitih unutarnjih svjetova.

A kakav će oblik taj unutarnji svijet poprimiti na platnu — kojim motivima prikriti emocije, kojim bojama naslikati snove — u potpunosti ovisi o autoru. Svatko od nas nosi jedinstveni sustav znakova i simbola.

Zadatak za učenike (koraci i vrijeme)

Redni broj	Sažeti opis koraka	Preporučeno vrijeme rada
1.	ISTRAŽIVANJE – proučavanje preporučenih izvora o nadrealističkoj umjetnosti, autorima, metodama i tehnikama.	13:00 – 14:00
2.	IZRADA LIKOVNOGA RADA odabranom nadrealističkom metodom/tehnikom kojim se prikazuje vlastiti unutarnji svijet.	14:00 – 15:00
3.	PISANJE TEKSTA u kojemu se objašnjava ideja/koncept likovnog rada i postupak njegove izrade.	15:00 – 16:00

- ! Sva tri dijela zadatka ravnopravno se vrednuju. Radi cjelovitoga uvida u zadatak, važno je najprije pročitati sadržaj svih sljedećih slajdova, a tek se potom vratiti na prvi korak.

1. KORAK: Istraživanje teme

Zadatak: Prouči povijesni razvoj i stilske karakteristike nadrealizma te nadrealističke metode i tehnike za prikazivanje podsvjesnih i nevidljivih slojeva stvarnosti.

Za istraživanje teme ponuđeno je više izvora (na sljedećem slajdu). Nije potrebno koristiti se svim izvorima.

Priložene su poveznice grupirane prema sadržaju koji se obrađuje, a pridonose cjelovitom razumijevanju teme.

Tijekom rada možeš se koristiti i izvorima koje sam/a pronađeš.

Preporučeni izvori za istraživanje:

NADREALISTIČKI UMJETNICI

- <https://www.youtube.com/watch?v=0C88ZYJJxHA>

Max Ernst

- <https://www.moma.org/artists/1752-max-ernst>
- <https://www.youtube.com/watch?v=hdINgQ7jF-Q&t=25s>

Frida Khalo

- <https://www.youtube.com/watch?v=B9XYtPqWLB4>
- <https://www.fridakahlo.org/>

Salvador Dalí

- <https://www.youtube.com/watch?v=cdcTY5GhHuk>
- <https://www.moma.org/artists/1364-salvador-dali>

René Magritte

- <https://www.moma.org/artists/3692-rene-magritte>

Joan Miró

- <https://www.youtube.com/watch?v=N2mrK33gCYE>
- <https://www.metmuseum.org/essays/joan-miro-1893-1983>

Josip Seissel

- <http://www.msu.hr/zbirke/donacija-seissel/37.html>
- <https://hrcak.srce.hr/143212>

SIGMUND FREUD I PSIHOANALIZA

- <https://www.enciklopedija.hr/clanak/psihoanaliza>
- <https://www.youtube.com/watch?v=mKG-PEVYOR8>

NADREALIZAM – KONTEKST I STILSKE KARAKTERISTIKE

- <https://smarthistory.org/surrealism-intro/> (obрати pozornost na izbornik na lijevoj strani)
- <https://www.youtube.com/watch?v=bP2JS4vDvNc>
- <https://www.dhk-pula.hr/pristupi-osvrti/detaljnije/nadrealizam-put-u-zemlju-cuda>
- <https://share.google/88kCLOQmSO4CVLV2D> (nadrealizam u HR)

NADREALISTIČKE METODE I TEHNIKE

- <https://smarthistory.org/surrealist-techniques-automatism/?sidebar=europe-1900-50> (obрати pozornost na izbornik na lijevoj strani)
- <https://www.youtube.com/watch?v=BhcoRWh-o-E>
- <https://www.youtube.com/watch?v=xMGEmeVK5sl> (dekalkomanija)
- <https://www.youtube.com/watch?v=vwe9UqEgXio> (dekalkomanija)
- <https://www.youtube.com/watch?v=ekgRAAtHsVuw> (grataž)
- <https://www.youtube.com/watch?v=3iXsYwG7s9Q&t=24s> (frotaž)

2. KORAK: Izrada likovnoga rada

Zadatak: Izradi likovni rad koji odražava tvoj unutarnji svijet poštujući sljedeće smjernice:

- Likovni rad treba sadržavati nadrealistički prizor koji upućuje na ono što je ispod površine vidljivoga: snove, strahove, skrivene želje ili potisnute misli.
- Prije izrade likovnoga rada preporučuje se skiciranje ideje na pripremljenom papiru A4 formata.
- Potrebno je primijeniti jednu od sljedećih **nadrealističkih tehnika**: frotaž, grataž ili dekalkomaniju, a moguće je i kombinirati više tehnika.
- U radu treba primijeniti barem jednu od sljedećih **nadrealističkih metoda**: automatizam, asocijativnost, neobične kompozicije, neobični predmeti u neočekivanim odnosima, upotreba simbola, bizarnih motiva, elemenata osobnoga značenja i sl.

! *Pri izradi likovnoga rada važno je obratiti pozornost na **originalnost i složenost ideje**.*

3. KORAK: Pisanje teksta – opis likovnog rada i postupka izrade

Zadatak: Opiši ideju/koncept i postupak izrade likovnog rada.

Tekst treba sadržavati minimalno 200 riječi. Pri pisanju ti mogu pomoći sljedeće smjernice:

- *Navedi temu i motive te objasni sadržaj svojega rada.*
- *Koja osobna iskustva, snove, prikrivene misli ili želje odražava?*
- *Opiši korake koje si slijedio/la tijekom izrade svojega likovnog rada.*
- *Navedi nadrealističke metode i tehnike te objasni na koji si ih način upotrijebio/la.*
- *Pojasni kako raspored elemenata, način oblikovanja forme i likovni elementi pridonose višeznačnosti djela.*
- *Koja su te umjetnička djela ili umjetnici potaknuli na odabir motiva i način prikaza teme?
Kako se odražavaju u radu?*
- *Misliš li da bi tvoj rad mogao potaknuti gledatelje na razmišljanje o nevidljivim slojevima stvarnosti i kako?*

! U opisu je važno primijeniti likovni jezik i pojmove (npr. kompozicija, ravnoteža, kontrast, harmonija, boja, linija, prikaz prostora, način oblikovanja forme, teme, motivi, simboli, automatizam, asocijativnost, grataž/frotaž/dekalkomanija itd.) te paziti na jasnoću i argumentiranost tvrdnji.

Nakon opisa ideje i postupaka na istoj je stranici potrebno navesti podatke o izvorima korištenima prilikom istraživanja teme, npr.:

- <https://smarthistory.org/prehistoric-art-landing/paleolithic-landing/>

Upute za spremanje rada

- Pisani rad potrebno je spremiti u **PDF formatu** i imenovati ga **zaporkom** (bez razmaka) koju si napisao/la u obrascu za zaporku (peteroznamenasti broj i riječ, npr. 12345BOJA, 54321knjiga i sl.)
- Na poledinu likovnoga rada također je potrebno napisati zaporku navedenu u obrascu za zaporku.

NAPOMENA: U pisanome i na likovnome radu nije dopušteno potpisati se imenom i prezimenom!

Sastavnice za vrednovanje

Likovni radovi vrednovat će se prema sljedećim sastavnicama :

- Stvaralačka komponenta i inovativnost ideje/koncepta
- Izražavanje i argumentiranje kritičkoga mišljenja
- Primjena likovnoga jezika / likovnih pojmova
- Jasnoća konteksta te povezanost s temom i stilom